

2018-03-15
N2018/01914/RTS**Näringsdepartementet**Tillväxtverket
Box 4044
102 61 Stockholm

Uppdrag att följa upp statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Tillväxtverket att delredovisa genomförda insatser och resultat i kommunerna med anledning av bidrag som har lämnats med stöd av förordningen om statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner, som regeringen beslutat denna dag. Delredovisningar ska lämnas årligen till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 15 april med start 2019. En slutredovisning ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 15 oktober 2028.

Tillväxtverket ska vidare uppdatera och vid behov lämna förslag till utveckling av den urvalsmodell som framgår av *bilagan*. Urvalsmodellen har använts som underlag för att avgöra vilka kommuner som kan ansöka om stöd enligt förordningen om statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner. Uppdateringar samt, vid behov, förslag på utveckling av urvalsmodellen ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 1 september årligen under perioden 2018–2026.

Statsbidraget till socioekonomiskt eftersatta kommuner ska utvärderas. Tillväxtverket ska i detta arbete samarbeta med Delegationen mot segregation. Formerna för utvärderingen ska utarbetas i dialog med Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

Tillväxtverket ska, när det är relevant, informera kommunerna om de krav som följer av lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler.

Skälen för regeringens beslut

Det finns kommuner i Sverige som har stora utmaningar med till exempel hög arbetslöshet, låg utbildningsnivå, lågt valdeltagande och låg sysselsättningsgrad. Det finns även kommuner som har stora utmaningar till följd av till exempel gleshet, långt avstånd till stora tätbefolkade områden, demografisk obalans och ett mindre utbud av tjänster från offentliga och privata aktörer. Denna situation kan inte accepteras. Kvinnor och män samt flickor och pojkar ska, oavsett var de bor i Sverige, ha lika goda möjligheter att utvecklas och vara delaktiga i samhällslivet.

En långsiktig satsning på socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden ska enligt budgetpropositionen för 2018 genomföras (prop. 2017/18:1 utg.omr. 19). Satsningen ska stärka kommunernas eget arbete för att förbättra förutsättningarna i de områden som har störst behov. Insatsen är viktig för att Sverige socialt och ekonomiskt ska hålla ihop och den bidrar till en hållbar utveckling i såväl städer, tätorter samt gles- och landsbygder i hela Sverige. För 2018 har 500 000 000 kronor avsatts för satsningen. Regeringen beräknar att det för samma ändamål avsätts 1 500 000 000 kronor för 2019 och 2 500 000 000 kronor årligen 2020–2027. Av dessa medel ska 2018 högst 425 000 000 kronor avsättas till stöd enligt förordningen om statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden och högst 75 000 000 kronor avsättas till stöd enligt förordningen om statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner. Regeringen beräknar att det för 2019 avsätts 1 350 000 000 kronor respektive 150 000 000 kronor och därefter 2 200 000 000 kronor respektive 300 000 000 kronor årligen 2020–2027.

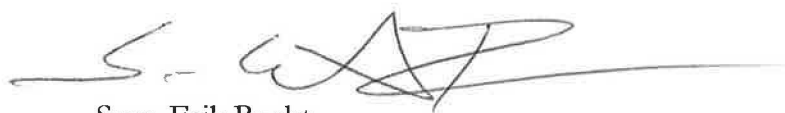
Den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 är vägledande för arbetet med hållbar regional tillväxt och utveckling. I strategin lyfter regeringen bland annat fram samhällsutmaningen avseende social sammanhållning vilken påverkar Sverige och dess regioner i arbetet med att nå målet för den regionala tillväxtpolitiken. Aktörer på både nationell, regional och lokal nivå står inför stora utmaningar då alltför många människor varken arbetar, studerar eller på annat sätt deltar i samhällslivet. Klyftorna tenderar också att öka såväl mellan olika grupper i samhället som mellan olika delar av landet, vilket hämmar utvecklingen både nationellt och regionalt. Tillväxtverket har en central roll inom den regionala tillväxtpolitiken. Tillväxtverket har bland annat i uppgift att genomföra insatser som främjar ett aktivt regionalt

tillväxtarbete i länen samt i det arbetet utveckla och förbättra förutsättningarna för dialog, samarbete och lärande mellan olika relevanta aktörer på nationell, regional och lokal nivå.

Regeringen har denna dag även uppdragit åt Tillväxtverket att följa upp statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden.

Uppdraget till Tillväxtverket att följa upp statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner har även anknytning till propositionen om en ny sammanhållen nationell politik för Sveriges landsbygder, som regeringen beslutat om denna dag.

På regeringens vägnar

Sven-Erik Bucht

Örjan Hag

Kopia till

Statsrådsberedningen/internrevisionen
Justitiedepartementet/Krim, Po och L6
Socialdepartementet/Jäm, FST och FS
Finansdepartementet/BA, ESA, K och SFÖ
Utbildningsdepartementet/S, GV, UF, UH och F
Miljö- och energidepartementet/KL, MM och NM
Näringsdepartementet/HL, RS, FF, A, SPN och KSR
Kulturdepartementet/D, DISK, KO och RS
Arbetsmarknadsdepartementet/A och I
Förvaltningsavdelningen/RK Ekonomi
Riksdagen, näringsutskottet och arbetsmarknadsutskottet
Riksrevisionen
Delegationen mot segregation
Riksgäldskontoret
Statistiska centralbyrån
Sveriges Kommuner och Landsting

Näringsdepartementet

Urvalsmodell

Denna urvalsmodell har använts som underlag för att avgöra vilka kommuner som kan ansöka om stöd enligt förordningen om statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner. Kommuner som har stora utmaningar utifrån kriterierna hög arbetslöshet, låg utbildningsnivå, lågt valdeltagande och låg sysselsättningsgrad, har identifierats utifrån nivåerna på dessa kriterier. Därutöver tas hänsyn till hur stor del av kommunens invånare som bor i rurala områden och hur långt invånarna har till stora tätbefolkade områden. De olika gränsvärdena tas fram med utgångspunkt att de sex kriterierna ska väga ungefär lika tungt.

Statistiken som används baseras på:

- Sysselsättningsgrad mäts som förvärvsintensitet enligt registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) i åldern 20–64 år.
- Arbetslöshet mäts som inskriven hos Arbetsförmedlingen i mer än 180 dagar under det senaste året och som den 31 december tillhör sökandekategorierna arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd. Andelen mäts bland befolkningen 20–64 år.
- Utbildningsnivå mäts som andelen i befolkningen 20–64 år med högst förgymnasial utbildning.
- Valdeltagande mäts som andelen röstande av de röstberättigade i senaste riksdagsvalet.
- Hög andel boende i rurala områden som definieras som landsbygdskommuner utifrån den definition som Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) tog fram 2014 (Tillväxtanalys 2014:04).
- Långa avstånd till stora tätbefolkade områden definieras som avlägset belägna kommuner utifrån den definition som Tillväxtanalys tog fram 2014 (Tillväxtanalys 2014:04).

Då de olika kriterierna mäter olika aspekter krävs det att minst fem av sex kriterier uppfylls för att kommunen ska kunna ansöka om stöd.

Gränsvärdena för respektive faktor är:

- Förvärvsintensitet under 77 procent.
- Andel långtidsinskrivna arbetslösa över 5 procent.
- Andel lågutbildade över 15 procent.
- Valdeltagande under 85 procent.
- Att minst 50 procent av befolkning finns i rurala områden.
- Att mer än 50 procent av befolkningen har mer än 45 minuters resväg till en agglomeration, dvs. stora tätbefolkade områden, med mer än 50 000 invånare.